

virkelig skal give Fællesudvalget den eneste Opgave at opnaa et Forlig, indrømmer jeg, at det Forslag, jeg har været med til at stille, selvfølgelig ikke kunde bidrage noget dertil. Men jeg ser heller ikke saaledes paa Sagen, at det i høj Grad gælder om at naa til et Forlig, det er derimod en Maade, hvorpaa man prøver, om der kan blive Mulighed for at komme til Forstaaelse. Mener man, at man ikke kan naa det, uden at man fra den ene eller fra den anden Side maa gøre Indrømmelser, der ere saa store, at de betyde for meget for ens Overbevisning, har man ingen Forpligtelse til at stille efter at faa et Resultat, selv om Følgen deraf bliver, at det Forsøg, som ved Fællesudvalget skulde gøres, viser sig at være resultatløst. Og naar jeg vejer mod hinanden det, som man ved de 15 Medlemmers Forslag har opnaaet, og det, man har indrømmet, synes jeg, at Indrømmelserne ere store i Forhold til det opnaaede.

Den ærede Ordfører for Udvalget (J. C. Christensen) sagde, at Folketinget har opnaaet en Del af sit Ønske, Opretholdelsen af Menighedsraadene, og Landstinget har opnaaet sit Ønske i en indskrænket Form. Men i denne Forbindelse maa man ogsaa nævne de Indrømmelser, der ere gjorte af Folketinget og de Indrømmelser, der ere gjorte af Landstinget. Naar jeg da i mine Betragtninger vejer det, der er opnaaet, og det, der er indrømmet, mod hinanden, synes jeg, at Indrømmelserne ere alt for store. Naar man ned sætter et nyt kirkeligt Udvalg af den samme Sammensætning som det tidligere, med et meget stærkt klerikalt Præg, bestaaende, som man ved, af 4 Medlemmer, som Kultusministeren udnævner, 4 Medlemmer, der vælges af Biskopperne, 8 gejstlige, en teologisk Professor og en juridisk Professor, der vælges af de paagældende Fakulteter, og man mod disse 18 højt dannede, kundskabsrige Medlemmer, der paa en Maade repræsentere den embedsmæssige Side af Kirken, sætter 18 Lægmand plus et Medlem for Færdøerne, mener jeg, at det kirkelige Udvalg derved faar en saadan Sammensætning, at det ikke kan blive til nogen virkelig Gavn for Menighedslivets Trivsel og Vækst, men kan føre det ind i en Spændetrøje, ind i Former, som snarere hemme det end fremme det. Derfor er jeg mod det kirkelige Udvalg, og skønt jeg gerne vilde, at vi skulde vedblivende have Menighedsraad, mener jeg alligevel, de ikke opveje den Fare, der kan være ved atter at nedsætte

det kirkelige Udvalg. Derfor har jeg til ladt mig at gøre den Indstilling i Fællesudvalget, at vi vedtage det Forslag, som blev vedtaget her den 10. December.

Jeg ønsker ogsaa at gøre nogle Bemærkninger om de 25,000 Kr., der paa § 23 i de 15 Medlemmers Forslag foreslaas. Jeg ved godt, at det i Almindelighed, ja vel af alle indrømmes, at der her er en Mangel i Administrationen, og at det godt kan komme til at gaa ud over adskillige Præster, som ikke blive forflyttede, at Lønningsforholdene ere ordnede, som de nu ere. Men alligevel maa jeg gaa ud fra, at vi skulde fremme denne Sag ved en Præstelønningslov, og at vi hurtigst muligt skulde se at faa en saadan frem. Det er et Stykke Lønningslov, man her fører ind til Administrationen, og det kan jeg ikke stemme for under denne Skikkelse. Det hedder i Grundloven, at Kirkens Forfatning skal ordnes ved Lov, og vi have ned sat et kirkeligt Udvalg, som skulde gøre et forberedende Arbejde. Materialet fra dettes Forhandlinger have vi liggende, og dermed mener jeg, at det kirkelige Udvalg har levet sit Liv til Ende. At vi hurtigst muligt bør skride til at tage Spørgsmaalet om en Præstelønningslov op, som jeg sagde før, bliver saa meget mere nødvendigt, hvis dette Forlig nu strander, og vi fra 1. Januar ingen Menighedsraad have. Saa vil jeg være med til, at vi hurtigst muligt ogsaa faa en Lov, der giver Menighederne Kaldsret ved Embedsbesættelserne, og den maa selvfølgelig følges af en Præstelønningslov, for at Uretfærdigheden ikke derved skulde blive større.

Den ærede Ordfører for Udvalget sluttede med at sige, at hvis vi stod 1ste Januar uden Menighedsraad, vilde det sikkert blive beklaget stærkt rundt om i Landet, og det er nok muligt, det skal jeg ikke benægte. Men jeg tror, man ogsaa vil beklage i meget høj Grad, ja, i maaske endnu højere Toner, dersom man staar den 1. Januar med et nyt kirkeligt Udvalg. Nu siges der ganske vist, at det har ingen Betydning, naar det kun kan træde sammen, naar Kultusministeren sammenkalder det. Men nu er jeg for det første imod, at man sætter Paragraffer ind i et Lovforslag, som man ikke tillægger nogen Betydning. Det er en Maade at lave Love paa, som er mig imod, det er en Tvetydighed, man her fører ind. Jeg ved godt, at samtidig med, at man fra den ene Side siger saadan: Disse Paragraffer ere i Virkeligheden kun den rene Formalitet — saadan ser jeg i adskillige Blade i Dag, at man forbereder